

چکیده

نور لازمه دیدن و همواره یکی از عناصر حیاتی زندگی بشر بوده است. دلیل اهمیت نور به عنوان عامل تاثیر گذار بر ارزش فضایی به جهت قدرت آن در متاثر کردن ویژگی های دیگر فضا می باشد، آنچنانکه با نور می توان خواص دیگر فضا، مثل رنگ و بافت را تغییر داد یا بر آن ها تاکید کرد و بدین جهت در معماری و هنر همواره مورد نیاز بوده و به شکل های متنوع مورد استفاده قرار گرفته است.

به کمک نورپردازی نه تنها ماهیت واقعی فضاها و عناصر شهری را می توان آشکار کرد، بلکه می توان نوعی تحول و دگرگونی یا به عبارت دیگر نوعی دگردیسی برای آن ها در نظر گرفت و بازتاب های متفاوتی از یک فضا یا عنصر را به نمایش گذاشت. از طرف دیگر، فضاها یا بازسازی شهری به دلیل اهمیتی که در بازسازی روحی و زدودن خستگی افراد جامعه دارند، باید هم در طول روز و هم در طول شب از این نظر که چه نوع فضایی را برای ناظران و استفاده کنندگان ایجاد کنند، مورد بررسی قرار گیرند و ایجاد محیطی امن و ایمن و باکیفیت نمایند. در این مورد ابنیه تاریخی نقش بسزایی داشته و به جرأت می توان گفت که در طول شب تنها با نورپردازی زیبا و بخردانه می توان زیبایی و جاذبه آن ها را به تصویر کشید.

لذا با هدف رسیدن به موارد ذکر شده، مطالعه بر روی موضوع نور و نورپردازی آغاز گردید. در این مطالعه، شناخت مفاهیم فنی و اصول نورپردازی بالاخص در ارتباط با ابنیه تاریخی مدنظر قرار گرفته تا به کمک آن بتوان دستورالعملی برای نورپردازی این بناها با توجه به عدم آسیب رسانی به آن ها از جانب اثرات نور و تجهیزات نوری ارائه داد.

پس از مطالعه اصول و مفاهیم مربوطه و تجزیه و تحلیل آن ها و آشنایی با چگونگی محاسبات روشنایی مورد نیاز با پروژه، اصول کلی مربوط به طراحی و اجرای پروژه های نورپردازی تهیه و تنظیم گردید و در پایان نیز برای نمونه در مورد نورپردازی مسجد شیخ لطف الله با هدف تاکید بر ارزش های آن و جلوگیری از ایجاد آسیب ناشی از نور و تجهیزات نوری بر آن، محاسبات روشنایی انجام شده و طرح ها و پیشنهاداتی ارائه گردید.

کلیدواژه ها: نورپردازی مصنوعی، روشنایی، معماری، ابنیه تاریخی